

mgr Wojciech Kolasa

Tytuł rozprawy: Instytucjonalne determinanty rozwoju infrastruktury kolejowej w Galicji w latach 1847-1914

Celem niniejszej pracy jest ukazanie wpływu różnego rodzaju instytucji na rozwój infrastruktury transportu kolejowego w Galicji w latach 1847-1914. Data początkowa wiąże się z faktem uruchomienia pierwszego połączenia kolejowego na terenie zaboru austriackiego, Krakowa z Górnym Śląskiem. Wybuch w 1914 roku pierwszej wojny światowej spowodował liczne perturbacje w gospodarce światowej oraz przyczynił się do rozpadu monarchii austro-węgierskiej w 1918 roku.

Problematyka podjęta w niniejszej pracy została omówiona w czterech rozdziałach. W rozdziale pierwszym zostały przedstawione instytucjonalne uwarunkowania rozwoju kolejowej infrastruktury transportowej w aspekcie teoretycznym. W tej części pracy została przedstawiona koncepcja nowej ekonomii instytucjonalnej. Omówiona została zależność pomiędzy różnymi rodzajami instytucji a rozwojem transportu, w tym transportu kolejowego. W dalszej części rozdziału omówiono rolę państwa w kreowaniu rozwiązań instytucjonalnych, które przekładają się na rozwój infrastruktury kolejowej. Pokazana została istotna rola transportu i infrastruktury jako kluczowych czynników wpływających na rozwój gospodarczy.

W rozdziale drugim zaprezentowana została realizacja linii kolejowych magistralnych w Galicji w latach od 1847 do 1914. W tej części pracy przedstawiono zarówno plany rozwoju kolei żelaznych w zaborze austriackim, jak i te linie kolejowe, które zostały zrealizowane. Następnie omówione zostały uwarunkowania prawno-instytucjonalne budowy infrastruktury kolejowej na terenie Galicji. Pokazano jak zmieniające się środowisko społeczno-gospodarcze oddziaływało na decyzje rządzących co do kierunków rozwoju sieci kolei żelaznych, oraz jak zawirowania ekonomiczne oraz tworzone prawo wpływały na rozbudowę linii kolejowych. W ostatniej części rozdziału skupiono się na problemach związanych z finansowaniem budowy infrastruktury kolejowej.

W rozdziale trzecim przedstawiono rozwój lokalnej infrastruktury kolejowej oraz kolei wąskotorowych na obszarze Galicji. Omówiono kwestie związane z uwarunkowaniami prawno-instytucjonalnymi dotyczącymi budowy infrastruktury kolejowej drugorzędnej. Przedstawiono instytucje, które zostały utworzone przez władze krajowe Galicji w celu szybszego i efektywniejszego projektowania oraz budowania lokalnych połączeń kolejowych.

W rozdziale czwartym została przeprowadzona analiza porównawcza rozwoju infrastruktury kolejowej w ujęciu międzyzaborowym. W pierwszej części rozdziału został przedstawiony rozwój infrastruktury kolejowej w zaborze pruskim. W kolejnym podrozdziale przedstawiono infrastrukturę kolejową zlokalizowaną na ziemiach zaboru rosyjskiego, a szczególnie w Królestwie Polskim. Podobnie jak w

przypadku zaboru pruskiego, skupiono się na rozwoju infrastruktury kolejowej pierwszo-, jak i drugorzędowej.